

سند راهبردی

تشکیلات مقاومت ملی آذربایجان

برای فردای آذربایجان جنوبی

تابستان ۲۰۱۸

فهرست

سند راهبردی تشکیلات مقاومت ملی آذربایجان برای فردای آذربایجان جنوبی

۱ - هدف

۲ - اصول

- ۱-۲) وطن و ملت
- ۲-۲) اراضی تاریخی آذربایجان جنوبی
- ۳-۲) پرچم ملی
- ۴-۲) ایران و تورکان ایران
- ۵-۲) حق تعیین سرنوشت در آذربایجان جنوبی
- ۱-۵-۲) چرایی استفاده تورکان آذربایجان جنوبی از «حق تعیین سرنوشت»
- ۲-۵-۲) راهکار غیر خشونت‌آمیز و مسالمت‌جویانه «حق تعیین سرنوشت»: رفاندوم آزاد و عادلانه
- ۶-۲) حق دفاع مشروع
- ۷-۲) مبارزه مشترک با سایر ملل تحت ستم

۳ - دموکراسی

- ۱-۳) سیستم انتخاباتی
- ۲-۳) حقوق بشر
- ۳-۳) آزادی اندیشه و بیان
- ۴-۳) آزادی عقیده
- ۵-۳) حقوق زنان
- ۶-۳) حقوق کودکان
- ۷-۳) حقوق اقلیت‌ها
- ۸-۳) آزادی‌های فردی
- ۹-۳) آزادی‌های اجتماعی
- ۱۰-۳) سازمان‌های مردم‌نهاد
- ۱۱-۳) آزادی مطبوعات

۴ - حکومت ملی آذربایجان جنوبی

- ۱-۴) مرحله گذار
- ۱-۱-۴) تشکیل شورای ملی موقت
- ۲-۱-۴) تشکیل کمیته موقت انتخابات و برگزاری رفاندوم و دیگر وظایف شورای ملی
- ۳-۱-۴) تشکیل حکومت موقت
- ۴-۱-۴) انتخابات مجلس ملی، تشکیل حکومت و تدوین قانون اساسی
- ۲-۴) لائیسیته
- ۳-۴) اصل تفکیک قوا
- ۴-۴) سیستم پارلمانی و چندحزبی
- ۵-۴) برتری قانون
- ۶-۴) اداره محلی
- ۷-۴) روابط خارجی
- ۸-۴) دفاع ملی

۵ - مدنیت

- ۱-۵) زبان
- ۲-۵) هنر

۶ - اقتصاد

- ۱-۶) اقتصاد بازار آزاد
- ۲-۶) بودجه
- ۳-۶) مالکیت خصوصی
- ۴-۶) تورسم
- ۵-۶) انرژی
- ۶-۶) مالیات
- ۷-۶) صنایع
- ۸-۶) کشاورزی

۷ - عدالت اجتماعی و

صنفي

- ۱-۷) دولت رفاه
- ۲-۷) سلامت، درمان و بیمه
- ۳-۷) سندیکاها
- ۴-۷) جوانان
- ۵-۷) آموزش

۸ - طبیعت

- ۱-۸) محیط‌زیست
- ۲-۸) سرمایه‌ها و منابع طبیعی
- ۳-۸) حقوق حیوانات

۱ - هدف

اولین هدف تشکیلات مقاومت ملی آذربایجان که در راستای اهداف حرکت ملی آذربایجان مبارزه می‌کند، احقاق «حق تعیین سرنوشت» ملت تورک در آذربایجان جنوبی به‌واسطه کار علمی، مبارزه تشکیلاتی و ارائه برنامه مدون بوده و هدف نهایی این تشکیلات سعادت و رفاه ملی در آذربایجان جنوبی است.

این سند استراتژیک نقشه راه و چهارچوب فعالیت تشکیلات مقاومت ملی آذربایجان در آینده خواهد بود. سند حاضر، نقشه راه مبارزاتی و بیانگر باورهای جامع برای آذربایجان آزاد و دمکراتیک می‌باشد.

۲ - اصول

۲-۱ مفهوم وطن و ملت

آذربایجان سرزمین تاریخی تورکان است و تورکان آذربایجان بر مبنای وطن، زبان، اعتقادات، تاریخ، سنت‌ها، احساسات و منافع مشترک یک ملت تاریخی می‌باشند. به‌رغم اینکه ملت تورک آذربایجان بنا بر تحولات تاریخی و شروط و قوانین بین‌المللی کنونی به دو بخش تقسیم‌شده ولی روح و تمنای ملی واحد خود را از دست نداده است.

در عصر کنونی شمال آذربایجان به‌عنوان یک دولت مستقل به رسمیت شناخته‌شده است ولی این واقعیت بر یکپارچگی ملت تورک آذربایجان خدشه‌ای وارد نمی‌کند. چنانکه ملت‌های زیادی در دنیا وجود دارند که باوجود دارا بودن ذهنیت ملت واحد در ترکیب بیش از یک دولت زندگی می‌کنند.

همچنان که در مرامنامه تشکیلات مقاومت ملی آذربایجان نیز ذکرشده است «وطن آذربایجان» و «ملیت تورک» مبانی فکری و مبارزاتی این تشکیلات را تشکیل می‌دهند.

۲-۲ اراضی تاریخی آذربایجان جنوبی

چنانکه در منابع تاریخی ذکرشده است، مرزهای تاریخی آذربایجان از شمال به دمیر قاپی - دربند، از جنوب به همدان و عراق عجم از غرب به آناتولی و از شرق به دریای خزر محدود می‌باشد.

بخش بزرگی از شمال «آذربایجان تاریخی»، هم‌اکنون تحت نام جمهوری آذربایجان به‌عنوان یک دولت مستقل شناخته‌شده است و بخش جنوبی «آذربایجان تاریخی» نیز هم‌اکنون تحت حاکمیت دولت کنونی ایران هست.

بدین سبب تمامی مناطق شمال غربی مرزهای جغرافیایی ایران کنونی که جزء اراضی تاریخی آذربایجان بوده و یا هم‌اکنون دارای اکثریت جمعیت تورک می‌باشند «آذربایجان جنوبی» به شمار می‌آیند.

ولایات آذربایجان جنوبی به ترتیب حروف الفبا به شرح زیر می‌باشد:

- استان آذربایجان شرقی کنونی به مرکزیت تبریز
- استان آذربایجان غربی کنونی به مرکزیت اورمیه
- استان اردبیل کنونی به مرکزیت اردبیل، شهر آستارا و سواحل دریای خزر که دارای اکثریت جمعیت تورک هستند
- استان البرز کنونی، به مرکزیت کرج، شهر ساوه و مناطق تورک نشین استان مرکزی، مناطق تورک نشین تهران و قم
- استان زنجان کنونی به مرکزیت شهر زنجان
- استان قزوین کنونی به مرکزیت شهر قزوین
- استان همدان کنونی به مرکزیت همدان و شهرهای بیجار، قروه، سنقر و صحنه

۲-۳ پرچم ملی

پرچم آذربایجان که توسط رهبر فقید محمدامین رسولزاده و هم‌رزمش فتحعلی خان خوبی به اهتزاز درآمده و در صدسال اخیر با خون هزاران تن از فرزندان ملت تورک آذربایجان سیراب شده است، تمثیل گر موجودیت تاریخی و یکپارچگی ملت تورک آذربایجان هست. این پرچم که هم‌اکنون به‌عنوان پرچم رسمی جمهوری آذربایجان شمالی به رسمیت شناخته می‌شود، در اصل تمثیل گر ملت یکپارچه آذربایجان است. از این رو این پرچم که به سه رنگ آبی، قرمز و سبز و ماه و ستاره سفید مزین می‌باشد، ترکان آذربایجان جنوبی را نیز نمایندگی می‌کند.

صلاحیت تعیین پرچم موقت برای حکومت ملی در آذربایجان جنوبی صرفاً در اختیار ملت تورک آذربایجان جنوبی و یا مجلس ملی آذربایجان جنوبی خواهد بود که در شرایط آزاد و عادلانه انتخاب خواهد شد.

۲-۴ ایران و تورکان ایران

دولتی که هم‌اکنون در مجامع بین‌المللی تحت نام ایران شناخته می‌شود در سال ۱۹۲۵ تأسیس شده است و قبل از آن دولتی بدین معنا و ماهیت وجود نداشته است. پیش از آن تاریخ، دولت‌های تورک مانند «ممالک محروسه قاجار»، «افشاریه» و یا «صفویه» که با نام خاندان حاکم شناخته می‌شدند وجود داشته‌اند. ایران اساطیری که پیش از آن در اسناد و یا منابع ذکر شده است، هیچ‌سختی با تعریف کنونی آن ندارد.

اراضی دولت کنونی ایران جزئی از اراضی امپراتوری‌های تورک بوده و این امپراتوری‌ها عموماً سرزمین‌هایی به‌مراتب گسترده‌تر از ایران کنونی را تحت حاکمیت خود داشته‌اند. همچون تمامی امپراتوری‌ها در ترکیب این امپراتوری‌ها نیز طی صدها سال ملت‌ها، زبان‌ها، دین‌ها، باورها، نژادها و فرهنگ‌های مختلفی می‌زیسته‌اند.

بدین سبب تعریف کنونی دولت-ملت ایران که بر مبنای هویت اتنیکی فارسی و مذهب

تشیع بناشده است، از پایه بی‌اساس بوده و تا یک سده پیش چنین ایرانی وجود نداشته است. در اصل ایران کنونی کشوری کثیرالملله، کثیرالدین، چند زبانی و چند فرهنگی می‌باشد.

در حال حاضر، ملل بسیاری برای رهایی از یوغ دولت فارسی-شیعی و حاکمیت بر مقدرات خویش، مبارزات خود را به پیش می‌برند. در ایران کنونی به‌غیر از آذربایجان جنوبی جوامع تورک بسیاری همچون قشقایی‌ها، تورکان خراسان، تورکان خلیج و ترکمن‌ها زندگی می‌کنند که برای احقاق حقوق ملی خود در حال مبارزه هستند. از آنجاکه جوامع تورک و مبارزات آزادی‌خواهانه آنان نیز جزء حیطه فعالیت‌ها و مبارزات حرکت ملی آذربایجان می‌باشد لذا تشکیلات مقاومت ملی آذربایجان نیز حمایت‌های همه‌جانبه مادی و معنوی از مبارزات آنان را وظیفه ذاتی خویش می‌داند.

۲-۵ حق تعیین سرنوشت در آذربایجان جنوبی

۲-۵-۱ چرایی استفاده تورکان آذربایجان جنوبی از «حق تعیین سرنوشت»

قوانین بین‌المللی «حق تعیین سرنوشت» را برای حاکمیت ملل دنیا بر مقدرات خویش به رسمیت شناخته است. حق تعیین سرنوشت تمامی ملل جهان در اسناد بین‌المللی از آن جمله منشور سازمان ملل و عهدنامه بین‌المللی حقوق فردی و سیاسی به‌عنوان یک حق پایه‌ای قید شده است. تمامی ملل و جوامع تحت ستم و استعمار که دارای حاکمیت ملی نیستند حق دارند که بر مقدرات خویش حاکم باشند.

خواست حاکمیت بر مقدرات خویش وجه مشترک تمامی جنبش‌های مردمی آذربایجان جنوبی از دوران انقلاب مشروطه تاکنون می‌باشد. امروزه نیز این حق جزء خواسته‌های بنیادین حرکت ملی آذربایجان است.

از آنجایی که شرایط استعمار درونی مادی و معنوی در آذربایجان جنوبی حاکم شده و تبعیض، عقب‌نگه‌داشتن و ویرانی تعمدی در تمامی جنبه‌های زندگی روزمره مسجل می‌باشد، ملت تورک ساکن در آذربایجان جنوبی حق دارد که با استفاده از راهکار «حق تعیین سرنوشت» بر مقدرات خویش حاکم باشد.

۲-۵-۲ راهکار غیر خشونت‌آمیز و مسالمت‌جویانه «حق تعیین سرنوشت»: رفراندوم آزاد و عادلانه

در نظام‌های دموکراتیک بهترین راه برای حاکمیت مردم بر مقدرات خویش و بیان آزادانه خواسته‌های خود مراجعه به آرای عمومی است. در ساختارهای دموکراتیک صندوق آرا تعیین کننده نهایی می‌باشد. ملت تورک در آذربایجان جنوبی نیز برای حاکمیت بر مقدرات خویش بایستی بتواند از طریق صندوق رأی ترجیح و سرنوشت خود را انتخاب نماید.

همچون تمامی جوامع پیشرفته جهان ملت تورک آذربایجان جنوبی نیز برای اینکه بتواند از طریق صندوق رأی بر مقدرات خویش حاکم شده و آینده خود را تعیین نماید صحیح‌ترین و امروزی‌ترین راهکار رفراندوم می‌باشد. رفراندومی که در اراضی تاریخی آذربایجان جنوبی باید برگزار گردد، می‌بایست حائز شرایط زیر باشد:

- آزاد و عادلانه باشد. بایستی تمامی فشارها، سانسور و جبر حاکم در آذربایجان جنوبی از میان برداشته شود.
- تمامی نیروهای سیاسی آذربایجانی باید بتوانند دیدگاه‌ها و برنامه‌های خود را آزادانه تبلیغ نمایند.
- تمامی نیروها و طیف‌های سیاسی بایستی بتوانند گزینه‌های خود اعم از سیستم‌های فدرالیسم، کنفدرالیسم و استقلال را مطرح کنند.
- امکانات رسانه‌ای از آن جمله رادیو و تلویزیون می‌بایست بین گروه‌های سیاسی عادلانه تقسیم شود.
- در حین انجام فراندوم فرد-فرد ملت تورک آذربایجان بایستی بدون هیچ‌گونه تهدید و فشاری بتواند به پای صندوق رأی رفته و انتخاب خود را به صورت آزادانه انجام دهد.
- فراندوم در آذربایجان جنوبی بایستی توسط نمایندگان منتخب مردم انجام گیرد و نمایندگان احزاب و گروه‌های سیاسی آذربایجان باید در تمامی روند رأی‌گیری و شمارش آرا حضور داشته باشند.
- این فراندوم بایستی تحت نظارت مراجع ذیصلاح بین‌المللی از جمله اعضا شورای امنیت سازمان ملل و هیئت ترکیبی از نمایندگان کشورهای اروپایی و منطقه‌ای و منطبق با استانداردهای جهانی انجام شود.
- امنیت و نظم این فراندوم بایستی توسط مراجع منتخب ملت تورک آذربایجان تأمین گردد.
- صرف‌نظر از نتیجه نهایی فراندوم تمامی طیف‌ها و نیروهای سیاسی از جمله نیروهای سیاسی تهران بایستی آن را بپذیرند.

لازم به یادآوری است که در سیستم‌های دموکراتیک همواره راهکاری دموکراتیک برای حل مسئله‌ها وجود دارد و صرف‌نظر از نتیجه نهایی فراندوم مجادله دموکراتیک و حق‌جویی ادامه خواهد داشت.

تبصره:

از آنجاکه ایران کشوری چندملیتی، چند زبانی، چند فرهنگی و چند باوری است، در چنین شرایطی پیوند زدن مقدرات تمامی ملت‌ها به یکدیگر و وابسته ساختن سرنوشت ملت‌های با جمعیت کمتر به سرنوشت ملت‌های با جمعیت بیشتر مخالف حق، عدالت، منطق و حقوق بشر است. لذا باید تأکید داشت، فراندومی که در عین زمان شامل تمامی ملت‌های ساکن در ایران کنونی باشد صحیح نبوده و قابل پذیرش نیست. چنین فراندومی نه تنها در میان مدت و درازمدت مشکلات را حل نخواهد کرد بلکه مسائل و مشکلات جدیدی نیز به وجود خواهد آورد.

۲-۶ حق دفاع مشروع

حرکت ملی آذربایجان که تمثیل‌گر اراده سیاسی ملت تورک در آذربایجان جنوبی هست، اساساً یک حرکت مدنی و دموکراتیک بوده و با هرگونه اعمال خشونت مخالف است. لیکن ملت تورک آذربایجان به‌عنوان ملتی تاریخی، همچون تمامی ملل جهان از حق ذاتی دفاع مشروع برخوردار هستند و در برابر هرگونه تهاجم ناحق، با توجه به شرایط و امکانات موجود، متناسب با میزان تهاجم حق دارد از خود دفاع، تهاجم را رفع و از دستاوردهای خود محافظت نماید.

۲-۷ مبارزه مشترک با سایر ملل تحت ستم

چندین ملت تاریخی در درون مرزهای ایران کنونی به روش‌های مختلف مشغول مبارزه با حکومت و ذهنیت فاشیستی و ارتجاعی هستند. تمامی افراد این ملل از طریق شهروندی کشور ایران دارای پیوندها و علائقی هستند که آنان را در بسیاری موارد در کنار یکدیگر قرار می‌دهد. بدون شک در مقطع کنونی و تا زمان احقاق حق تعیین سرنوشت ملل که منجر به همزیستی داوطلبانه و یا طلاق سیاسی خواهد شد، مبارزه مشترک و تشریک‌مساعی تمامی ملل تحت ستم و جور فاشیستی و ارتجاعی، امری ضروری، محرز و بدیهی است. چه‌بسا بدون مبارزات مشترک تمامی ملل تحت ستم در ایران غلبه بر فاشیسم و ارتجاعی که در حال حاضر نماینده آن جمهوری اسلامی است، میسر نباشد اما از دید تشکیلاتمان همکاری با گروه‌ها و احزابی که نام آنها در لیست گروه‌های تروریستی ذکر شده، فاقد مشروعیت و مقبولیت می‌باشد.

۳ - دموکراسی

۱-۳ سیستم انتخاباتی

سیستم انتخابی مکانیسمی است که در کشورهای دموکراتیک، شهروندان توسط آن مراکز قدرت را شکل داده و جهت‌دهی می‌کنند. با اینکه انتخابات پایه و اساس دموکراسی است اما تمامی آن نیست.

تشکیلات مقاومت ملی آذربایجان معتقد است برای اینکه در آذربایجان جنوبی انتخابات آزاد و عادلانه انجام شود بایستی «شرایط رقابت آزاد» و «امکان شرکت تمامی جریان‌های فکری در انتخابات» مهیا گردد.

انتخابات می‌تواند به صورت مستقیم و یا غیرمستقیم انجام گردد ولی مسئله اساسی در یک انتخابات دموکراتیک این است که تمامی جریان‌های سیاسی رقیب از حق انتخاب کردن و انتخاب شدن آزادانه بهره‌مند باشند.

۲-۳ حقوق بشر

تمامی انسان‌ها فارغ از نژاد، جنس، دین، زبان و طبقه اجتماعی بایستی بتوانند از حقوق و آزادی‌های بنیادین برخوردار باشند.

از منظر تشکیلات مقاومت ملی آذربایجان، ملت تورک آذربایجان محق است از یک زندگی محترمانه و شرافتمندانه برخوردار باشد و برای نیل به این هدف بایستی مفاد تمامی اسناد و کنوانسیون‌های بین‌المللی در رابطه با حقوق بشر در آذربایجان جنوبی به اجرا درآمده و تضمین گردد.

۳-۳ آزادی اندیشه و بیان

انسان آزاد خلق شده است. هیچ قدرتی نباید آزادی اندیشه و بیان انسان را محدود کرده و تحت فشار قرار دهد. انسان بایستی بتواند آزادانه بیندیشد و اندیشه‌های خود را آزادانه

بیان نماید. تشکیلات مقاومت ملی آذربایجان معتقد است فرد-فرد شهروندان آذربایجان جنوبی بایستی بتوانند آزادانه بیندیشند و اندیشه‌های خود را بیان کنند و هیچ شهروند آذربایجان جنوبی نباید به دلیل بیان اندیشه‌اش مورد ظلم، ستم و یا محدودیت قرار گیرد و این تشکیلات جهت تحقق این مهم تلاش و مجادله خواهد کرد.

۳-۴ آزادی عقیده

هر یک از شهروندان آذربایجان جنوبی به شرط اینکه برای خود و یا دیگری ضرری نرسانند، می‌توانند هر عقیده و باوری داشته باشند. تشکیلات مقاومت ملی آذربایجان هیچ‌یک از باورها را بر دیگری برتری نداده و معتقد است که دولت بایستی زمینه زندگی مسالمت‌آمیز اقلیت‌های عقیدتی را فراهم کرده و راه بر هرگونه ظلم و تبعیض علیه این اقلیت‌ها نبندد. انظر این تشکیلات به‌غیر از باورهای مبلغ اعمالی همچون «خشونت» و «ترور» بایستی آزادی تمامی باورها و اعتقادات تأمین گردد و هر شهروند آذربایجان جنوبی برای برگزاری و شرکت در مراسم‌های عقیدتی خود بایستی آزاد باشد.

۳-۵ حقوق زن

زنان به‌عنوان نیمی از جامعه حق دارند که در تمامی زمینه‌ها با مردان دارای حقوق مساوی باشند. به اعتقاد تشکیلات مقاومت ملی آذربایجان برخورداری زنان از حقوق مساوی با مردان در تمامی زمینه‌ها و جوانب زندگی و در نتیجه برخورداری ایشان از فرصت‌های مساوی با مردان در زمینه‌های سیاسی، اقتصادی، فرهنگی و غیره سبب پیشرفت همه‌جانبه جامعه خواهد شد. برای نیل به این هدف تشکیلات مقاومت ملی آذربایجان معتقد است فرهنگ انسان‌سالار بایستی در جامعه حاکم شده و زنان باید به صورت فعال در بطن جامعه حضور یابند.

۳-۶ حقوق کودک

کودکان آینده وطن و ملت هستند چراکه وطن، ملت و حاکمیت ملی در آینده به دستان کودکان امروزی سپرده خواهد شد. تشکیلات مقاومت ملی آذربایجان معتقد است «محبت»، «توجه»، «تغذیه سالم» و «آموزش» ابتدایی‌ترین و طبیعی‌ترین حقوق هر کودک است و در این راستا بایستی عهدنامه حقوق کودک (CRC) بی‌کم‌وکاست در آذربایجان جنوبی آینده به اجرا درآید.

۳-۷ حقوق اقلیت‌ها

تمامی شهروندانی که در آذربایجان جنوبی زندگی خواهند کرد بایستی فارغ از دین، مذهب، زبان و نژاد دارای حقوق مساوی باشند. تشکیلات مقاومت ملی آذربایجان با توجه به لزوم

برقراری تساوی حقوقی بین تمامی گروه‌های دینی، مذهبی و اتنیکی در آذربایجان جنوبی، معتقد است جوامع اقلیتی باید از حقوق ذیل برخوردار باشند:

- حق تأسیس نهادهای غیردولتی
- حق تأسیس حزب، فعالیت سیاسی آزادانه و حق انتخاب کردن / شدن آزادانه
- حق آموزش به زبان مادری
- حق زندگی طبق موازین اعتقادی و سنتی آن جامعه

۳-۸ آزادی‌های فردی

باینکه جوامع از اجتماع افراد به وجود می‌آیند اما هر فردی دارای هویت منحصر به فرد خود می‌باشد. تشکیلات مقاومت ملی آذربایجان با در نظر گرفتن احراز هویت‌های جداگانه مختص به هر فرد جامعه انسانی، معتقد است که هر فردی باید بتواند به شرط عدم ضرر رساندن به خویش یا دیگری، به‌دوراز هرگونه تحدید و تضییق آن‌گونه که می‌خواهد زندگی کند.

به اعتقاد این تشکیلات هر شهروند آذربایجان جنوبی بدون اینکه از طرف جامعه و یا دولت تحت فشار قرار گیرد، در چهارچوب قوانین بایستی آزادی انتخاب شیوه زندگی خود را داشته باشد و بایستی قوانین لازم برای حفاظت از حقوق فردی در برابر تحدید جامعه یا دولت تصویب گردد.

۳-۹ آزادی‌های اجتماعی

تحت حمایت و در محدوده قوانین و به‌شرط عدم اخلال در آزادی‌های دیگران، زیربنای آزادی‌های اجتماعی را نیز آزادی‌های فردی تشکیل می‌دهد. بنا به اعتقاد تشکیلات مقاومت ملی آذربایجان شهروندان آذربایجان جنوبی در محدوده قوانین دارای حق اجتماع، تشکیل انجمن‌های سیاسی، فرهنگی، زیست‌محیطی و اجتماعی، تأسیس نهادهای غیردولتی و احزاب سیاسی مختلف هستند.

۳-۱۰ سازمان‌های مردم‌نهاد

سازمان‌های مردم‌نهاد بخش مهمی از جوامع مهم و دموکراتیک هستند. سازمان‌های مردم‌نهاد از سویی حلقه رابط بین مردم و احزاب سیاسی می‌باشند و از سویی دیگر ارتباط بین حکومت و جامعه را برقرار می‌سازد. این سازمان‌ها که از پایه‌های سیستم‌های دموکراتیک هستند، با فعالیت‌های مختلف مدنی خود، مطالبات مردم را به حاکمت منتقل می‌کنند. از این‌رو حاکمیت بایستی برای پیشرفت و تقویت سازمان‌های مردم‌نهاد بودجه و امکانات لازم را اختصاص دهد.

۳-۱۱ آزادی مطبوعات

در هر جامعه‌ای وجود چندصدایی و بیان آزادانه افکار مختلف موجبات بسط اندیشه و تضارب آرا در آن جامعه را فراهم کرده و بدین لحاظ موجب پویایی، پیشرفت و ظهور افکار جدید خواهد شد.

تشکیلات مقاومت ملی آذربایجان معتقد است وجود جامعه مطبوعاتی مستقل و غیر وابسته به حاکمیت که انعکاس‌دهنده افکار و اندیشه‌های متفاوت باشد، جامعه‌ای تکثرگرا را ایجاد خواهد کرد و بدین‌سان جامعه به درجه بالایی از تلورانس دست‌یافته و انسان‌ها با افکار متفاوت و یا حتی متضاد با یکدیگر با تساهل و تسامح برخورد خواهند کرد.

۴ - حکومت ملی آذربایجان جنوبی

فارغ از اینکه ملت تورک در آذربایجان جنوبی بخواهد مقدرات خود را از دیگر ملل جدا کند و دارای دولت مستقل خود باشد و یا اینکه با همزیستی داوطلبانه و مسالمت‌آمیز با ملل ساکن ایران کنونی در چهارچوب یک کشور زندگی کند، ملت تورک در آذربایجان جنوبی باید حکومت ملی خود را داشته باشد و این حکومت ملی بایستی حائز شرایط زیر باشد:

۴-۱ دوران گذار

۴-۱-۱ تشکیل شورای ملی موقت

اولین مرحله تشکیل حاکمیت ملی در آینده آذربایجان جنوبی تشکیل شورای ملی موقت است. این شورا با اشتراک احزاب سیاسی دارای برنامه مدون جامعه شمول، ارکان حزبی، شخصیت‌ها و صاحب‌نظران که در مجادله ملی شرکت کرده‌اند تشکیل خواهد شد. مسئولیت اداره امور سیاسی، امنیتی، اجتماعی و ... وطن و ملت در دوران گذار بر عهده این شورا خواهد گرفت.

۴-۱-۲ تشکیل کمیته موقت انتخابات، برگزاری فراندوم و دیگر وظایف شورای ملی موقت

کمیته موقت انتخابات از سوی شورای ملی موقت تشکیل خواهد شد. وظیفه این کمیته آماده‌سازی بستر برگزاری فراندوم برای تشکیل سیستم حکومتی آینده و پارلمان آذربایجان جنوبی خواهد بود. در این فراندوم تمامی ساکنان آذربایجان جنوبی سیستم حکومتی آینده را در یک شرایط برابر و آزاد بر خواهند گزید. دیگر وظایف شورای ملی موقت عبارت‌اند از:

- تشکیل پلیس ملی
- شورای ملی موقت برای تأمین امنیت شهروندان، اماکن، خطوط مواصلاتی، حفاظت از دفاتر احزاب و ساختمان‌های کنسول‌گری و نمایندگی‌های خارجی، پلیس ملی را تشکیل خواهد داد.
- تشکیل کمیته ساماندهی و نظارت بر ادارات
- شورای ملی موقت موظف است برای رفاه شهروندان و تأمین آسایش و احتیاجات جامعه با تشکیل کمیته‌ای، دگردیسی و نقل و انتقالات در ادارات دولتی را انجام دهد.
- تشکیل ستاد ساماندهی قوای مسلح
- شورای ملی موقت موظف است برای حفظ آرامش و آسایش افسران عالی‌رتبه و جز، نیروهای مسلح (ارتش، سپاه، بسیج، نیروی انتظامی و دیگر نیروهای امنیتی) ستاد ساماندهی قوای مسلح را تشکیل دهد.

۴-۱-۳ تشکیل دولت موقت

بر اساس نتیجه فراندوم، شورای ملی موقت اقدام به تشکیل دولت موقت خواهد کرد. این دولت مسئولیت اداره تمامی امورات مردم را بر عهده خواهد گرفت و در اولین اقدام شرایط را برای برگزاری انتخابات مجلس مهیا خواهد نمود.

۴-۱-۴ انتخابات مجلس ملی، تشکیل حکومت و تدوین قانون اساسی

دولت موقت زمینه انتخاب و تشکیل مجلس ملی و حکومت ملی را فراهم خواهد کرد. تدوین قانون اساسی جز اولین وظایف مجلس ملی خواهد بود

۴-۲ لائیسیتته

تشکیلات مقاومت ملی آذربایجان معتقد است لائیسیتته بهترین شیوه حکومتی برای آینده آذربایجان جنوبی است. بر این اساس حکومت ملی آذربایجان جنوبی که در آینده تشکیل خواهد شد به هیچ‌یک از ایدئولوژی‌ها و باورهای دینی گروه‌های مختلف متکی نبوده و بر اساس قوانین لائیسیتته پذیرفته شده در قانون اساسی حرکت خواهد کرد. به اعتقاد ما در آذربایجان جنوبی آینده، تمامی گروه‌های دینی و مذهبی همان‌گونه که فعالیت آزادانه دارند باید به‌دوراز تمامی فعالیت‌ها و معاملات سیاسی باشند. مسئولیت تأمین مالی و نظارت بر این گروه‌ها تنها بر عهده حکومت ملی خواهد بود.

۴-۳ اصل تفکیک قوا

در حکومت ملی آذربایجان جنوبی قوای مجریه، مقننه و قضائیه تماماً منفک از همدیگر و مستقل خواهند بود. به عقیده تشکیلات مقاومت ملی آذربایجان، از آنجاکه حکومت ملی که در آذربایجان جنوبی تشکیل خواهد شد تمثیل کننده تمامی شهروندان آذربایجان جنوبی خواهد بود، صدر این حکومت بایستی بی‌طرف باشد؛ یعنی نباید عضو هیچ‌یک از احزاب یا گروه‌های سیاسی باشد.

برای جلوگیری از ایجاد دیکتاتوری در گذر زمان، صدر حکومت از حق و صلاحیت دخالت در امورات قوای مقننه و قضائیه برخوردار نخواهد بود. در صورت اختلاف میان قوای سه‌گانه دادگاه قانون اساسی مرجعیت رسیدگی و حل اختلاف را با اتکا به قانون اساسی دارا خواهد بود.

۴-۴ سیستم پارلمانی و چند حزبی

سیستم پارلمانی برای نخستین بار توسط محمدامین رسول‌زاده رهبر فقید نخستین جمهوری دموکراتیک آذربایجان به‌عنوان اولین جمهوری دموکراتیک شرق در وطنمان به منصفه ظهور رسید. با اعتقاد بر اینکه در عصر حاضر سیستم پارلمانی به‌عنوان کارآمدترین سیستم حکومتی دموکراتیک می‌باشد، تشکیلات مقاومت ملی آذربایجان این سیستم را به‌عنوان مناسب‌ترین روش حکومتی در آذربایجان جنوبی می‌داند. تمامی احزاب سیاسی باید بتوانند به‌صورت آزادانه و در چهارچوب قانون اساسی آذربایجان جنوبی فعالیت کنند. تمامی گروه‌های سیاسی از حق شرکت در انتخابات برخوردار بوده و به میزان آرای اکتسابی می‌توانند در مجلس ملی صاحب کرسی گردند.

۴-۵ برتری قانون

در آذربایجان جنوبی آینده، هیچ مرجعی نباید فراتر از قانون جای گیرد. قانون بایستی از طرف ملت و با شیوه‌های عقلانی و بدون تأثیر از هیچ‌گونه ایدئولوژی و یا اندیشه دینی نوشته شود و در زمان‌های مقتضی مستقیماً برآی ملت و یا نمایندگان ایشان بایستی قابل تغییر و تصحیح باشد. حکومت ملی آذربایجان جنوبی تنها باید بر اساس قانون اساسی و در راستای منافع ملی حرکت نماید. تمامی شهروندان آذربایجان جنوبی صرف‌نظر از موقعیت اجتماعی‌شان در برابر قوانین باید از جایگاه برابری برخوردار باشند.

۴-۶ اداره محلی

بنا به اعتقاد تشکیلات مقاومت ملی آذربایجان، هم‌زمان با استقرار حکومت ملی در آذربایجان جنوبی باید سیستم اداره محلی نیز برقرار گردد. با اختصاص اختیارات گسترده به مجالس محلی (منطقه، شهر، روستا و غیره) و سیستم اداره محلی که تحت نظر حکومت ملی تشکیل خواهند شد، به شهروندانی که دور از نواحی مرکزی زندگی می‌کنند امکان مشارکت بالای سیاسی و تعیین شیوه زندگی باید داده شود. مجالس و مسئولان محلی باید از سوی مردم انتخاب شوند. لازم به ذکر است تصمیمات اتخاذشده توسط مجالس محلی نباید خارج و فراتر از قوانین مجلس ملی باشد.

۴-۷ روابط خارجی

حکومت ملی آذربایجان جنوبی، با در نظر منافع ملی آذربایجان بایستی با تمامی کشورهای دنیا به صورت آزادانه قادر به برقراری روابط صلح آمیز باشد و روابط سیاسی، اقتصادی و مدنی خود را باید برقرار سازد.

۴-۸ سیستم دفاع ملی

ملت تورک آذربایجان که در طول تاریخ از سوی نیروهای امپریالیست و گروه‌های تروریستی مورد هجوم قرار گرفته در قرن اخیر به علت فقدان نیروی دفاع ملی هزینه‌های گزاف و صدمات جبران ناپذیری را متحمل شده است. از این رو آذربایجان جنوبی برای تحقق حق دفاع مشروع و دفاع از موجودیت و دستاوردهای خویش بایستی سیستم دفاع ملی خود را داشته باشد. این سیستم دفاع ملی بایستی تحت امر حکومت ملی آذربایجان باشد و منسوبین آن نباید اجازه هرگونه فعالیت سیاسی و اقتصادی داشته باشند.

بایستی هدف مکانیسم دفاع ملی آذربایجان جنوبی صرفاً معطوف به دفاع، برقراری و حفظ امنیت باشد. نیروهایی مانند نیروی پلیس ملی و واحدهای دفاع از مرزهای ملی بایستی تحت امر حکومت ملی آذربایجان باشند و اداره‌های محلی آذربایجان بایستی هیچ‌گونه حق اعمال نظر در اداره آنان را نداشته باشند.

۵ - مدنیت

۵-۱ زبان

زبان سمبل موجودیت یک ملت است. به عقیده تشکیلات مقاومت ملی آذربایجان در آذربایجان جنوبی آینده، زبان رسمی تورکی آذربایجانی است و اراده ملی پشتوانه پیشرفت این زبان خواهد بود؛ اما برای زنده ماندن و پیشرفت زبان ساکنان غیر تورک آذربایجان جنوبی حکومت ملی آذربایجان جنوبی بایستی برای آموزش و تأسیس فرهنگستان این زبان ها بودجه و امکانات لازمه را فراهم آورد.

۵-۲ هنر

هنر به عنوان بخش مهمی از مدنیت، شعور اجتماعی و میراث معنوی یک ملت را به منصفه ظهور می‌رساند. تشکیلات مقاومت ملی آذربایجان با علم بر اینکه پیشرفت و تقویت شعور اجتماعی وابسته به پیشرفت هنر می‌باشد از این رو معتقد است حکومت ملی آذربایجان جنوبی بایستی زمینه لازم را برای پیشرفت هنر با استفاده از علوم نوین فراهم سازد. توجه ویژه و بازپروری هنر دیرین آذربایجان که ریشه در فرهنگ و تمدن آذربایجان دارد از وظایف حکومت ملی آذربایجان جنوبی خواهد بود.

۶ - اقتصاد

۱-۶ اقتصاد بازار آزاد

بازار آزاد و اقتصاد بازار با لحاظ آزادی و حفظ ارزش‌های انسانی مبنای نگاه اقتصادی تشکیلات مقاومت ملی آذربایجان را تشکیل می‌دهد.

بر اساس این دیدگاه مکانیسم دولت باید از فعالیت‌های اقتصادی به دور باشد و تنها نقش نظارتی داشته باشد. اساساً نهادهای اداره و تنظیم سیاست‌های اقتصادی خصوصاً بانک مرکزی و بورس باید در مقابل قوه مجریه از استقلال کامل برخوردار باشند. حکومت ملی در آذربایجان جنوبی آینده، بایستی در زمینه‌هایی مانند تضمین عدالت اجتماعی و تأمین خدمات عمومی فعالیت داشته باشد. حکومت ملی آذربایجان جنوبی برای افزایش سطح رفاه شهروندان، بر آورده کردن احتیاجات اقتصادی و تأمین منافع ملی بایستی منطبق با اصول اقتصاد بازار آزاد و هماهنگ با بازارهای جهانی زمینه جذب سرمایه‌های خارجی به آذربایجان جنوبی را فراهم سازد. بر این مبنای فراهم آوردن شرایط برای افزایش قدرت بخش خصوصی، کاهش بیکاری، پیشگیری از تورم، برقراری عدالت در توزیع درآمدها، از بین بردن درآمدهای نامشروع، ممانعت از به وجود آمدن انحصارهای اقتصادی و جذب سرمایه‌های خارجی به آذربایجان جنوبی، بایستی هدف اصلی قوانین و سیستم بروکراسی حکومت ملی آذربایجان جنوبی باشد.

حکومت ملی آذربایجان جنوبی برای تحقق این اهداف بایستی منابع و نیروی انسانی موجود در آذربایجان جنوبی را منطبق با علوم نوین و شرایط زمان و تکنولوژی‌های پیشرفته در راستای تولید ملی جهت‌دهی نماید.

در آذربایجان جنوبی بازار بورس بایستی در جهت افزایش تولید شکل‌دهی شده، از صرف منابع ملی برای منافع خصوصی پیشگیری شده، اصلاحات اقتصادی و در رأس آن اصلاحات مالیاتی منطبق با استانداردهای جهانی و سیستم بازار آزاد به اجرا گذاشته شود.

۲-۶ بودجه

بودجه یکی از ابزارهای حکومت برای جهت‌دهی به سیستم مالی می‌باشد. به اعتقاد تشکیلات مقاومت ملی آذربایجان، باید موارد هزینه کرد بودجه و برنامه آن با مدنظر قرار دادن اولویت‌های اقتصادی آذربایجان جنوبی تنظیم شده و بر مبنای تعادل اقتصادی، شفافیت، پاسخگویی به ملت، کنترل، پیگیری و بازدهی حداکثری پایه‌ریزی گردد.

حکومت ملی نباید در اختصاص بودجه هیچ‌گونه هدف ایدئولوژیکی مدنظر داشته باشد و رفاه ملت، عدالت و اولویت‌های ملی بایستی معیار برنامه‌ریزی بودجه قرار گیرند.

۳-۶ مالکیت خصوصی

فرد-فرد شهروندان آذربایجان جنوبی از حق مالکیت خصوصی و میراث برخوردار هستند. این حقوق تنها در مواردی که قانون مشخص می‌کند و در راستای منافع عموم، می‌تواند تحدید شود. حق مالکیت خصوصی بایستی بر مبنای اصول حقوق بین‌المللی تضمین شده و مالکیت خصوصی تحت هر شرایطی بایستی مورد احترام قرار گیرد.

۴-۶ توریسم

سیاست‌های ایدئولوژیکی جمهوری اسلامی ایران صنعت توریسم آذربایجان جنوبی را از بین برده است. آذربایجان جنوبی خواه از نظر جاذبه‌های تاریخی و فرهنگی و خواه از نظر زیبایی‌های طبیعی دارای پتانسیل بزرگی در بخش توریسم می‌باشد. به اعتقاد تشکیلات مقاومت ملی آذربایجان در صورتی که این پتانسیل به صورت صحیحی مدیریت شود صنعت توریسم آذربایجان جنوبی می‌تواند عامل مهمی در پیشرفت اقتصادی باشد. در این راستا صنعت توریسم آذربایجان جنوبی به تغییرات بنیادینی نیازمند است. در صورت تثبیت فرصت‌های توریستی در کوتاه‌مدت و بلندمدت بخش توریسم می‌تواند به یک صنعت درآمدزا تبدیل شود. این فرصت‌ها بایستی به صورت صحیحی مدیریت شده و با سرمایه‌گذاری‌های همه‌جانبه امکان حضور و سرمایه‌گذاری بخش خصوصی فراهم شود.

۵-۶ انرژی

موقعیت ژئواستراتژیک آذربایجان جنوبی می‌تواند این منطقه را به یک مسیر ترانزیتی ممتاز برای انتقال انرژی تبدیل نماید. تشکیلات مقاومت ملی آذربایجان بر این باور است که حکومت ملی آذربایجان جنوبی بایستی سیاست‌های بخش انرژی را در راستای منافع ملی برنامه‌ریزی کرده و با استفاده از موقعیت ژئواستراتژیک خود تداوم تأمین انرژی برای جامعه و صنایع را تضمین نماید. بایستی بخش انرژی بر اساس منطق رقابتی و سرمایه‌گذاری خارجی پی‌ریزی شود.

آذربایجان جنوبی از لحاظ منابع زیرزمینی نفت و گاز یک منطقه جغرافیایی غنی (حوزه انرژی خزر) به شمار می‌رود. در این راستا صنایع نفت و گاز از اهمیت به‌سزایی برخوردار خواهند بود؛ اما حکومت ملی آذربایجان جنوبی بایستی سعی کند از وابستگی به درآمدهای انرژی فسیلی اجتناب نماید و استفاده از انرژی‌های تجدیدپذیر را در اولویت خود قرار دهد.

۶-۶ مالیات

مالیات به‌عنوان اصلی‌ترین منبع درآمد دولت که از سوی مردم تأمین می‌شود نقشی اساسی در تأمین هزینه‌های جاری دولت دارد. حکومت ملی آذربایجان جنوبی بایستی مالیات‌ها را در جهت تأمین رفاه جامعه در بخش‌هایی همچون حمل‌ونقل عمومی، خدمات عمومی، بهداشت و سلامت و آموزش صرف نماید.

بایستی از وضع مالیات‌های تورم‌زا خودداری شود. بایستی سیستم مالیاتی نسبت به سطح درآمد اقشار مختلف تنظیم گردد و قشر کم‌درآمد از تخفیف‌های مالیاتی برخوردار شوند. سیستم مالیاتی بایستی بنا به مقتضیات روز مرتباً به‌روز شوند.

۶-۷ صنعت

هدف اصلی صنایع و تکنولوژی در زمینه اقتصاد فراهم آوردن شرایطی است که با حداقل هزینه کرد از منابع موجود در طبیعت برای رسیدن به اهداف انسان استفاده شود.

صنعتی شدن که موجب کم شدن هزینه‌ها، صرف جویی در زمان و تسریع امور است نقش مهمی در رفاه و افزایش کیفیت زندگی جامعه دارد. تشکیلات مقاومت ملی آذربایجان بر این باور است که بااهمیت دادن به دانشگاه‌ها و در کل به جایگاه علم همچنین ایجاد پیوند علم و صنعت به گونه‌ای درست و صحیح، می‌تواند تأثیر به‌سزایی در صنعتی شدن جامعه داشته باشد.

حکومت ملی آذربایجان جنوبی برای تأمین رفاه زندگی جوانان دارای تحصیلات عالی، خصوصاً دانشمندان آذربایجان جنوبی به گونه‌ای که ایشان بتوانند در وطن خود مانده و منشأ اثرات مفید گردند، بایستی برنامه‌ریزی عملی داشته باشد.

از این رو حکومت ملی بایستی سرمایه‌گذاری در بخش صنعت را تشویق نماید. همچنین حکومت ملی بایستی در سیاست‌های خارجی خود، برای جذب سرمایه‌های خارجی (خصوصاً آذربایجانیان خارج) و ایجاد زمینه برای سرمایه‌گذاری کشورهای خارجی در بخش صنعت آذربایجان جنوبی جایگاه درخوری قائل گردد.

۶-۸ کشاورزی

بخش کشاورزی یکی از پایه‌های اقتصادی کشورهای در حال توسعه به شمار می‌رود. ضمن اینکه محصولات کشاورزی ارتباط نزدیکی با زندگی انسان دارد یکی از بخش‌های جداناپذیر زندگی روزمره است. از نظر کشاورزی خاک آذربایجان جنوبی در ردیف خاک‌های مرغوبی به شمار می‌رود که می‌تواند به یکی از بخش‌های بسیار مهم اقتصاد آذربایجان جنوبی تبدیل گردد.

به اعتقاد تشکیلات مقاومت ملی آذربایجان رسیدن به بهره‌وری و افزایش سطح تولید محصول در بخش کشاورزی با گذر به کشاورزی تکنولوژیک میسر می‌باشد. در کشاورزی تکنولوژیک است که هم سطح کیفیت زندگی کشاورزان افزایش خواهد یافت و هم آذربایجان جنوبی قادر به تولید بخش بزرگی از احتیاجات خود در این زمینه خواهد شد. در این راستا باید از کشاورزی سنتی به کشاورزی مدرن گذر شود، در نواحی که کشاورزی توسعه یافته است محصولات زراعی بایستی روانه بازارها گردند و برای صادرات محصولات زراعی به سایر کشورها فرایند اداری به‌روز شده و شرکت‌های صادرکننده تأسیس گردند. همچنین با راه اندازی سیستم مدرن بیمه‌ای زندگی کشاورزان و محصولات زراعی تحت حمایت قرار گیرند.

۷ - عدالت اجتماعی

۷-۱ دولت رفاه

تأمین سلامت و بهداشت، آموزش، بیمه و امثالهم که مربوط به رفاه پایه‌ای و حداقلی شهروندان می‌شود بایستی جز وظایف دولت ملی باشد. در آذربایجان جنوبی آینده فراهم کردن ساختارهای لازم برای تأمین معاش و استانداردهای حداقلی تمامی افراد جامعه و حمایت‌های اجتماعی و اقتصادی از طبقه کم‌درآمد و بی‌درآمد جامعه جز وظایف اولیه و پایه‌ای حکومت ملی خواهد بود.

۷-۲ سلامت و بیمه

پراهمیت بودن سلامت جامعه امر واضحی است. خانواده سالم جامعه سالمی را تشکیل می‌دهد و جامعه سالم برای آینده، نسل‌های شاد، پرانگیزه، پویا و کوشا پرورش خواهد داد. برای رسیدن به جامعه‌ای کوشا و شاد بایستی سلامت روحی و فیزیکی شهروندان را پایید. برخورداری انسان‌ها از زندگی استاندارد به همراه ورزش، تغذیه سالم و تفریحات مناسب، افراد و به طبع آن جامعه را از بیماری‌ها در امان نگه خواهد داشت. طبیعی است که هم از نظر معنوی و هم از نظر مادی پیشگیری از بیماری‌ها امری منطقی‌تر از درمان می‌باشد؛ اما همراه با پیشگیری، هر حکومتی در ارتباط با موضوع سلامت جامعه خود مجبور به اجرای سیستم بیمه‌ای است.

تشکیلات مقاومت ملی آذربایجان بر این باور است که همراه با سیستم بیمه‌ای دولتی شرکت‌های خصوصی بیمه نیز قادر به فعالیت در این زمینه می‌باشند. همچنین به‌ضرورت برخورداری اقشار کم‌درآمد شهروندان از سیستم سلامت بیمه‌ای دولتی نیز معتقد است.

۷-۳ اتحادیه‌های صنفی و سندیکاها

در مدت‌زمان صدساله انقلاب صنعتی که طبقه کارگر به وجود آمد هم‌زمان با آن رفتارهای شدید، بی‌رحمانه و به‌دوراز عدالت علیه این طبقه موجب تشکیل نهادهای یاری‌رسانی متشکل از نمایندگان کارگران شد که حقوق این طبقه را مطالبه می‌کردند. این نهادها خود را سندیکا نامیدند. در عصر حاضر تمامی طبقه‌ها (معلم‌ان، کارگران، تعمیرکاران و غیره) حق تأسیس سندیکا و انجام فعالیت را دارند.

تشکیلات مقاومت ملی آذربایجان نهادهای سندیکایی را برای حل مسائل حوزه کار و اجتماعی به‌عنوان بخش جدایی‌ناپذیر حاکمیت دموکراتیک و جامعه می‌داند. همان‌گونه که نقش مهم سندیکاها در تقویت جامعه مدنی و تحقق عدالت اجتماعی غیرقابل‌انکار است، فعال شدن بخش مدنی جامعه در حوزه سیاست، نقش مهمی در بهبود بنیان‌های دولتی دارد.

سندیکاها به‌عنوان حلقه واسط تفاهم کارگران و کارفرمایان در عین عدم وابستگی به منابع قدرت همراه با آزمودن قوانین و قواعد قادرند، خواسته‌های طبقه‌ای که نمایندگی می‌کنند

را به موضوع روز تبدیل نمایند. از این رو به عنوان بخش توسعه دهنده دموکراسی و عدالت اجتماعی در حکومت ملی آذربایجان جنوبی فعالیت‌های پویا و آزادانه آن‌ها بایستی مورد حمایت قرار گیرد.

۴-۷ جوانان

در کشورهای در حال توسعه جوان بودن جمعیت موجب پویایی جامعه شده و عامل مهمی به شمار می‌رود. در آذربایجان جنوبی، حکومت ملی موظف است زمینه را برای ازدواج، اشتغال، پیشرفت خویش و واقعیت بخشیدن به رویاهای جوان آذربایجان جنوبی مهیا نماید. همچنین در یک محیط سالم و برای دور ماندن جوانان از تفریحات زیان‌بار، حکومت ملی بایستی امکانات ورزشی، صنعتی و اوقات فراغت سالم را آماده نماید.

مسئله هم حکومت ملی آذربایجان و هم نسل جوان آذربایجان در مقابل یکدیگر وظایف و حقوقی دارند. حکومت ملی آذربایجان موظف است تمامی وظایف خود در قبال نسل جوان آذربایجان را بی کم و کاست اجرا کند. جوان آذربایجان جنوبی نیز بایستی با عشق به وطن، ملت و پرچم، حکومت ملی آذربایجان را از تهدیدات داخلی و خارجی حفظ کرده و در راستای اعتلای حکومت ملی کوشا باشد.

۵-۷ آموزش

تشکیلات مقاومت ملی آذربایجان باور دارد که آموزش از مهم‌ترین عوامل پیشرفت و تقویت یک جامعه به شمار می‌آید. در عصر کنونی دولت‌های کشورهای در حال توسعه با اختصاص بیشترین بودجه ممکن برای آموزش این امر را برای کودکان به مسئله‌ای اجباری تبدیل کرده‌اند. آموزش در آذربایجان جنوبی تا پایان دوران دبیرستان امری اجباری باید گردد.

همچنین آموزه‌های ایدئولوژیک در مفاد درسی مدارس آذربایجان جنوبی قطعاً نباید گنجانده شوند. در مدارس آذربایجان جنوبی همراه با آموزش زیست‌شناسی، ریاضیات و علوم پایه بایستی بر اساس ارزش‌های انسان‌مدرن، برای نسل‌های آینده مفاهیمی همچون عشق به وطن، ملت و پرچم، احترام، محبت، صلح، کوشندگی، حقوق انسان، زندگی شهری، تربیت عمومی، زبان‌های خارجی، فلسفه پایه و فرهنگ عمومی آموزش داده شوند تا نسل‌های آینده‌مان سازگار برای کار گروهی، دارای نگاه نقادانه، ویژگی‌های تحقیقی و نوآورانه خود را پرورش داده، دارای احترام به طبیعت و محیط‌زیست به بار بیایند.

۸ - طبیعت

۱-۸ محیط‌زیست

محیط‌زیست با تحت تأثیر قرار دادن زندگی امروز و فردای جامعه انسانی امری است که هیچ‌گونه اهمالی در آن جای ندارد. ادامه زندگی انسان و تمام جانداران به محیط‌زیست (آب، هوا، خاک، خورشید، کوه‌ها، جنگل‌ها و غیره) وابسته است. از قرن ۱۸

به بعد همراه با ظهور صنعتی شدن در اروپا انسان شروع به وارد کردن آسیب‌های بزرگ و جبران‌ناپذیری به طبیعت کرد. متأسفانه در نتیجه سیاست‌های اشتباه و پیش‌پاافتاده حکومت مرکزی ایران محیط‌زیست آذربایجان جنوبی نیز دچار آسیب‌های جدی شده است. گونه‌های حیوانی و گیاهی آذربایجان جنوبی ضربات غیرقابل جبرانی خورده است، نمونه بارز این امر دریاچه اورمیه می‌باشد که در وضعیت فلاکت باری قرار دارد.

محافظت از تمامی محیط‌زیست آذربایجان جنوبی با اولویت قرار دادن دریاچه اورمیه، جنگل‌های قاراداغ و جنگل‌های سواحل خزر و بازگردان به حالت اولیه بر اساس کنوانسیون‌های بین‌المللی و مراقبت بهینه از محیط‌زیست برای انتقال به نسل‌های آینده باید از جمله وظایف اصلی حکومت آذربایجان جنوبی باشد. کمک کردن به سازمان‌های مردم‌نهادی که در زمینه محیط‌زیست فعالیت دارند و تبدیل کردن موضوع محیط‌زیست به یکی از مسائل مهم آموزش ملی بسیار حیاتی و ضروری است.

۸-۲ سرمایه‌ها و منابع طبیعی

به عقیده تشکیلات مقاومت ملی آذربایجان منابع طبیعی زیر و رزمینی آذربایجان جنوبی داشته‌های ملی ملت تورک آذربایجان می‌باشد و بایستی در این چارچوب در نظر گرفته شوند. همچنین منابع طبیعی بایستی در جهت رفاه ملت و توسعه کشور با بهره‌وری حداکثری مورد بهره‌برداری قرار گیرند. به منابع طبیعی نباید به چشم مواد خام قابل صادرات نگاه کرد بلکه باید برای تولید ملی و سرمایه‌گذاری مورد استفاده قرار گیرند. به عبارت دیگر منابع طبیعی ما که ثروت ملی به شمار می‌روند نباید همچون در راستای جامعه‌ای مصرف‌کننده صرف شده و به باد داده شوند.

تشکیلات مقاومت ملی آذربایجان بر این باور است که سرمایه‌ها طبیعی موجود در آذربایجان جنوبی همچون منابع نفت و گاز که داشته‌های ملی به حساب می‌آیند باید از سوی حکومت ملی مدیریت شوند. بهره‌برداری از این منابع خواه با سرمایه‌گذاری داخلی خواه خارجی بایستی تحت نظر و با موافقت حکومت و مجلس ملی صورت پذیرد.

۸-۳ حقوق حیوانات

انسان‌ها و حیوانات بخش‌های یک اکوسیستم به شمار می‌روند که موجودیت آن‌ها وابسته به یکدیگر است. از این رو نابودی گونه‌های حیوانی حقیقتاً موجب آسیب‌رسانی به محیط زیست و جامعه انسانی می‌شود. با تکیه بر این حقیقت در جوامع پیشرفته بر اساس قانون آسیب رساندن به محیط‌زیست و حیوانات بزه و جرم به شمار می‌رود و انسان‌های خاطی مجازات می‌شوند.

به عقیده تشکیلات مقاومت ملی آذربایجان حکومت ملی آذربایجان جنوبی با کمک و همکاری سازمان‌های مردم‌نهاد بایستی فعالیت‌های محافظت‌کننده از محیط‌زیست و حیوانات خصوصاً گونه‌های نادر را در دستور کار خود قرار داده و برای این منظور قوانین حمایت‌کننده‌ای به تصویب برساند.